

Herudover skal en række særlige betingelser være opfyldt, for at en efterlevende ægtefælle kan komme i betragtning til den udvidede adgang til privat skifte. Det er således en forudsætning, at ægtefællen succederer i afdødes skattemæssige stilling, hvilket efter de gældende skatteregler ikke altid er muligt med hensyn til afdødes fuldstændige særeje. Efter reglerne i forslaget må der ikke være andre arvinger i boet, ligesom der ikke må være legatarer, idet dette almindeligvis vil udløse en afgiftspligt efter boafgiftsloven. Selv om andre arvinger og legatarer ville kunne succedere indenfor en arv eller et legat på 180.000 kr., er en boopgørelse nødvendig, for at skattemyndighederne kan se, hvilke aktiver ægtefællen respektive arvinger eller legatarer har succederet i. Endelig er det en betingelse, at den efterlevende ægtefælle ikke var separeret fra afdøde. I disse tilfælde er den efterlevende ægtefælle ikke omfattet af reglerne om afgiftsfrihed for ægtefæller i boafgiftsloven.

Det er ikke muligt at kombinere reglerne om forenklet privat skifte i henholdsvis § 33 og § 34. Der gives således ikke adgang til at først at udnytte reglerne om forenklet privat skifte efter § 33 med det dertil mulige bundfradrag i forhold til nogle arvinger og dernæst at udlevere resten af boet til ægtefællen efter § 34, jf. bemærkningerne ovenfor om succession.

Det bemærkes, at det er hensigten, at reglerne om dødsboskat konsekvensændres og tilpasses de nye skifteretlige regler, og der vil i denne forbindelse kunne ske ændringer for så vidt angår dødsboers skattepligt.

Efter den tidligere gældende arveafgiftslov blev mellem 7.000-7.500 boer årligt skiftet som rene A-boer (kun nærtstående arvinger) med en arvebeholdning, der ikke oversteg 180.000 kr. Hertil kommer de ikke dødsboskattepligtige boer, hvor den efterlevende ægtefælle var enearving. Disse boers antal udgjorde årligt ca. 3.000. Ydermere vil der være en række boer, hvor ægtefællen ved større bobeholdninger kan succedere i afdødes skattemæssige stilling. I alt mere end 10.000 dødsboer ud af de årligt ca. 30.000 skiftede boer forventes således at ville kunne behandles efter reglerne om forenklet privat skifte.

9. Behandlingen af offentlige boer. Bobestyrerbehandling

9.1. De gældende regler

Kan et bo ikke berigtiges på anden måde, tages boet efter gældende ret under offentligt skifte som gældsfragåelsesbo efter skiftelovens kapitel 3 eller som gældsvedgælsesbo efter skiftelovens kapitel 4.

Bobehandlingen forestås enten af skifteretten eller af eksekutorer.

I 1994 var der i Danmark i alt 62.911 dødsboer. Af disse blev de 4.377 undergivet offentligt skifte, idet 3.654 boer blev behandlet ved skifteretten, medens 723 boer blev behandlet ved eksekutor.

I boer, der behandles af skifteretten, antages i praksis oftest bistand fra praktiserende advokater, der som skifterettens medhjælpere varetager bobehandlingen under skifterettens forsæde. Denne del af bobehandlingen består i betydeligt omfang i at varetage funktioner af mere administrativ karakter.

Behandling ved eksekutor er hjemlet ved skiftelovens § 83, stk. 2, hvorefter der ved kongelig bevilling kan beskikkes en eller flere myndige, pålidelige og vederhæftige personer til som eksekutorer uden dømmende myndighed at behandle et dødsbo. De nærmere regler om meddelelse af eksekutorbevillinger fremgår af cirkulære nr. 49 af 25. marts 1964, hvorefter statsamterne – i København overpræsidiat – under visse nærmere betingelser har bemyndigelse til at meddele eksekutorbevilling.

Om de gældende regler for offentligt skifte i øvrigt henvises til afsnittene 2.2.7. – 2.2.10.

9.2. Reglerne i lovforslaget

I betænkningen foreslår Skiftelovsudvalget en grundlæggende ændring af reglerne om offentlig behandling ved skifteretten og om offentlig behandling ved testamentseksekutorer. Denne del af forslaget berører således skifteformerne gældvedgælsesbehandling ved skifteretten, gældsfragåelsesbehandling ved skifteretten, gældvedgælsesbehandling ved eksekutor og gældsfragåelsesbehandling ved eksekutor. Til erstatning for det hidtidige system foreslås en bobestyrerordning, hvorefter behandlingen af de boer, som hidtil har været behandlet som offentlige af skifteretten, lægges ud fra skifteretterne og over til en kreds af autoriserede bobestyrere. Tilsvarende foreslås eksekutorbehandlingssystemet moderniseret, således at også disse boer bliver behandlet efter reglerne for bobestyrerbehandling.

En hovedtanke i forslaget er dermed at lade de hidtidige offentlige skifteformer afløse af et enstrengt system, hvor bobehandlingen efter ensartede regler varetages af bobestyrere. Endvidere foreslås også muligheden for konkursbehandling af et dødsbo afskaffet, idet også sådanne boer af udvalget foreslås behandlet ved bobestyrere.

Det foreslåede nye bobestyrerbehandlingssystem baserer sig således dels på en autorisationsordning, dels på en ordning, hvor det er den afdøde arveladers testamentariske bestemmelse, der er afgørende.